

EXPUNERE DE MOTIVE

Una din zonele sensibile ale mediului de afaceri din România o reprezintă privatizările și achizițiile publice. În momentul de față, legea accesului la informațiile de interes public ar trebui, cel puțin în principiu, să faciliteze accesul la astfel de documente. În practică, din păcate, acest lucru nu se întâmplă, în special în domeniul la care facem referire. Unele companii naționale sau chiar agenții guvernamentale se consideră, în mod abuziv, exceptate în baza statutului lor. În plus, chiar Guvernul României a semnat contracte de achiziții sau privatizare în care sunt acceptate clauze de confidențialitate complet nejustificate din punctul de vedere al interesului public, ce contravin practicii uzuale din statele occidentale.

Pentru a pune definitiv ordine în acest domeniu, propunem instituirea explicită și de urgență în lege a prevederilor cărora orice contract de achiziție publică, parteneriat public-privat, concesiune, privatizare sau vânzare de active de către o companie de stat devine automat public în momentul semnării sale. Aceasta înseamnă că, din punct de vedere practic, nici un astfel de contract nu poate deține o clauză de confidențialitate. Contractul urmează să fie făcut disponibil de autoritatea care l-a semnat, publicarea va fi integrală, cuprinzând toate anexele, iar obligația va acoperi toate instituțiile publice și companiile cu capital majoritar de stat, pentru că interesul fundamental este să urmărim transparentizarea banului public.

De asemenea, prevederea va acoperi automat contractele deja încheiate, pentru că multe dintre acestea prevăd de fapt încetarea efectului clauzei de confidențialitate încă az că aceasta contravine unei legi, chiar uneia intrate în vigoare ulterior semnării contractului. Ceea ce propunem noi nu prejudiciază în nici un fel interesele materiale ale părții private, fiind doar o obligație a autorității de a publica o informație de interes general, ca atare neputând fi invocat contra noastră argumentul unei acțiuni retroactive păgubitoare.

Există o bună oportunitate de a rezolva această problemă acum, până la sfârșitul anului 2005, odată cu revizuirea și consolidarea într-o singură lege a cadrului normativ pentru achiziții publice, concesiuni și parteneriate public-privat, actualmente în curs. Ceea ce propunem noi este introducerea în aceste acte normative a unor paragrafe care să prevadă explicit obligația transparentizării, venind astfel în continuarea și în sprijinul Legii nr. 544/2001. Măsura ar agranta integritatea sistemului atât în viitorul apropiat, cât și pe termen lung, când se mai așteaptă privatizări și contracte importante de lucrări publice, concesiune, parteneriate public-privat.

Măsura propusă de noi creează patru avantaje majore:

- înlătură în mod clar posibilitatea ca autoritățile publice și companiile naționale să se prevaleze de diverse clauze ambigue pe care le introduc în contractele de achiziții sau vânzări, pentru a refuza furnizarea de informații publice
- nu doar combate, dar chiar previne corupția și elimină acele suspiciuni, uneori poate nemeritate - după cum s-au plâns de multe ori oficialii români - care planează asupra mediului de afaceri din România
- protejează oficialii care negociază și semnează asemenea contracte, pentru că punctele sensibile pot fi sesizate și discutate imediat,

- înlăturând astfel dezvăluirile și scandalurile cu iz de răzbunare politică după schimbarea guvernului
- constituie un model de bună practică ce poate propulsa România din poziția de codaș într-una de fruntaș al Europei, așa cum deja s-a întâmplat în câteva cazuri (de exemplu – declarațiile de avere), exact în domeniul sensibil al administrației publice și al luptei anti-corupecție, unde am fost mereu criticați de partenerii europeni.

Adoptarea și punerea în practică de urgență a unei asemenea măsuri simple de transparentizare poate constitui un punct important pe lista de realizări trimise la Bruxelles înaintea următorului raport de țară.

În sensul celor prezentate mai sus, vă supunem aprobării prezentul proiect de completare a *Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public*.

INIȚIATORI:

Deputat Dan Mocănescu – parlamentar independent
Deputat Mircia Giurgiu – parlamentar independent
Deputat Olguța Cocrea – parlamentar independent
Deputat Costel Ovidenie – parlamentar independent
Deputat Ion Stoica – parlamentar independent

